

WYDZIAŁ PROMOCJI HANDLU
I INWESTYCJI
AMBASADA RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ W ABU DHABI

Praktyczny Przewodnik Biznesowy po Bahrajnie

Spis Treści

1. Podstawowe informacje o gospodarce kraju	2
2. Potencjalnie rozwojowe sektory gospodarki	3
2.1. Plany inwestycyjne Bahrajnu.....	3
2.2. Szczególnie perspektywiczne branże dla polskich przedsiębiorców	4
3. Formy działalności gospodarczej, procedura założenia firmy	5
4. Funkcjonujący system podatkowy, cła, przetargi.....	6
5. Wsparcie przedsiębiorców zagranicznych ze strony instytucji rządowych Bahrajnu.....	7
6. Uwagi praktyczne	8
7. Wartościowe kontakty	9

1. Podstawowe informacje o gospodarce kraju

Bahrajn jest jednym z krajów członkowskich Rady Współpracy Państw Zatoki (RWPZ/GCC). Jest też m.in. członkiem WTO, MIGA, OAPEC (nie jest członkiem OPEC), czy WIPO. Bahrajn posiada jeden z najbardziej korzystnych systemów podatkowych na świecie, zdecydowanie najbardziej korzystny wśród krajów RWPZ, zezwala też na pełną własność firm i nieruchomości przez podmioty zagraniczne w większości branż. W przeciwieństwie do innych krajów Zatoki, Bahrajn w pełni zliberalizował sektor telekomunikacyjny. Te czynniki w głównej mierze przyczyniły się do uplasowania się przez państwo na 18 pozycji w rankingu Wolności Ekonomicznej 2015, prowadzonym przez The Wall Street Journal i The Heritage Foundation. Pozycja ta jest najwyższa wśród krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej. W zestawieniu Doing Business 2015 kraj znalazł się na 53 pozycji (tym samym, co w roku poprzednim). Aspektem szczególnie negatywnym pod względem prowadzenia biznesu w Bahrajnie jest natomiast niestabilność polityczna. W 2011 r. przez kraj przełały się serie krwawych protestów o podłożu religijnym (szyicko-sunnickim) przeciwko rodzinie rządzącej Al Khalifa. Przewiduje się, iż scena polityczna w Bahrajnie pozostanie niestabilna w latach 2015-2019, zwłaszcza biorąc pod uwagę twarde stanowisko rodziny królewskiej. Populacja Bahrajnu liczy ok. 1,3 mln osób, z czego obywatele stanowią 48%. Odsetek obcokrajowców w liczbie mieszkańców kraju nie jest tak wysoki jak w Katarze, ZEA, czy Kuwejcie, ze względu na bardzo ograniczone terytorium i niewielkie zasoby naturalne kraju. Niemniej jednak, ¾ siły roboczej to obcokrajowcy, głównie z regionu Azji Południowo-Wschodniej.

Branża ropy i gazu ma największy udział w rozwoju kraju. Przynosi 20% PKB, 87% przychodów budżetowych i 73% dochodów z eksportu. Gospodarka bahrajńska jest jednak najbardziej zdwersyfikowana wśród krajów Zatoki. Manama jest obecnie jednym z uznanych centrów bankowych, usług finansowych, rozwoju zasobów ludzkich i szkoleń specjalistycznych w regionie. Bahrajn konkuruje z Malezją o tytuł międzynarodowego centrum bankowości muzułmańskiej. Branże niezwiązane ściśle z węglowodorami przyczyniły się w następujący sposób do wartości PKB w 2014r.: usługi finansowe – 16,5%; produkcja przemysłowa (zwłaszcza aluminium) – 14,4%; budownictwo – 6,8%; transport i komunikacja (zwłaszcza linie lotnicze Gulf Air i Bahrain Air) – 7%; nieruchomości i usługi biznesowe – 6%. Branże poza-naftowe wzrosły średnio o 5,3% w 2014 r. Rząd nadał jeszcze większe znaczenie różnicowaniu gospodarki w Wizji Ekonomicznej 2030, która m.in. ma za cel rozszerzenie sektora prywatnego. Cała gospodarka Bahrajnu rosła systematycznie przez ostatnie 5 lat na średnim poziomie 4%, bazując na szybkim rozszerzeniu infrastruktury dotowanej z Programu Rozwojowego RWPZ, porozumieniach dotyczących wolnego handlu, rozwoju turystyki (zwłaszcza napływie turystów z Arabii Saudyjskiej) i ekspansji bankowości. Szacuje się, że rok 2015 przyniesie niższy wskaźnik wzrostu PKB (ok 2,5%) ze względu na globalne fluktuacje cen ropy naftowej. Innymi gospodarczymi czynnikami negatywnymi są wysokie bezrobocie, konieczność dofinansowania państwowego linii Gulf Air i wzrost długu publicznego. Szczegółowe dane makroekonomiczne znajdują się w tabeli poniżej.

Wskaźniki makroekonomiczne:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Populacja (mln)	1,12	1,19	1,25	1,29	1,32	1,33	1,34
Nominalny PNB per capita, PSN (tys. USD)	39,37	35,38	36,07	34,89	36,29	38,14	..
Płodność (urodzenia na 1 kobietę)	2,23	2,18	2,14	2,12	2,09	2,08	..
Wzrost populacji miejskiej (% rocznie)	7,82	6,58	4,95	3,29	1,97	1,14	0,95

PKB nominalny (mld USD)	25,71	22,94	25,71	29,04	30,76	32,90	33,87
Wzrost PKB (% rocznie)	6,25	2,54	4,33	2,10	3,59	5,34	4,51
Inflacja, deflator PKB (% rocznie)	11,36	-12,99	7,44	10,63	2,23	1,54	-1,49
Eksport (% PKB)	82,58	68,47	69,54	79,00	74,30
Import (% PKB)	63,31	49,50	50,94	47,80	47,86
Czas poświęcony na założenie firmy (liczba dni)	9	9	9	9	9	9	9
Wydatki na wojsko (% PKB)	2,80	3,61	3,28	3,56	3,84	4,10	4,23
Użytkownicy internetu (na 100 osób)	51,95	53	55	77	88	90	91
BIZ wpływające (mln USD)	1794	275	156	781	891	989	..

Źródło: Bank Światowy

2. Potencjalnie rozwojowe sektory gospodarki

2.1. Plany inwestycyjne Bahrajnu

Wizja Ekonomiczna 2030 Bahrajnu, którą ogłoszono w 2008 r. jest skoncentrowana wokół 3 głównych zasad: integralności, zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności. Wizja zakłada szczególne wsparcie dla sektora poza-naftowego i prywatnego. Działania inwestycyjne Bahrajnu skorelowane są też z „Pan-arabskim Planem Marshalla”, ukonstytuowanym przez kraje RWPZ. Plan ten został utworzony w 2011 r. po wybuchu protestów w Bahrajnie i Omanie powiązanych z Wiosną Arabską. Arabia Saudyjska, Kuwejt, Katar i ZEA postanowiły utworzyć fundusz pomocowy dla 2 pozostałych krajów RWPZ. Bahrajn w ramach tej akcji otrzyma łącznie 10 mln USD. Państwo ma już plany na rozdysponowanie 4,4 mld USD z tej sumy. 2,2 mld USD będzie przeznaczony na publiczne projekty mieszkaniowe, reszta – przede wszystkim na projekty energetyczne i gospodarkę wodną.

W 2014 r. Rada Rozwoju Gospodarczego Bahrajnu ogłosiła, iż państwo w najbliższych latach, ogólnie, przeznaczy ponad 22 mld USD na projekty infrastrukturalne. Przede wszystkim, na modernizację Międzynarodowego Lotniska Bahrajnu (kontrakt z Aéroport de Paris Ingénierie na rozwój usług i infrastruktury lotniskowej), rozwój Al Jazair Beach, projekty w Durrat Al Bahrain, dodanie 6 linii produkcyjnych w hucie aluminium Alba (2,2 mld USD), ekspansję rafinerii Bahrain Petroleum (4,8 mld USD), budowę linii kolejowej do Arabii Saudyjskiej (część ogólnoregionalnego projektu GCC Rail), budowę nowych i unowocześnienie już istniejących elektrowni. Inwestycje związane z gospodarką wodną zakładają rozwój stacji wodnej Dour, wodociągu z Alba, stacji odsalania wody Ras Abu Jarjur, budowę nowej stacji w Hidd, realizację 4 fazy projektu Oczyszczalni Tubli Bay. Rząd będzie także kontynuował fundowanie branży mieszkaniowej, planuje bowiem wybudować 40 000 nowych jednostek mieszkaniowych w latach 2012-2015. W 2013 r. powołano specjalny fundusz Mumtalakat, który będzie finansować projekty nieruchomościowe. W 2012 r. Ministerstwo Gospodarki Mieszkaniowej ogłosiło, iż w ciągu 5 lat przeznaczy 9,6 mld USD na budowę jednostek mieszkaniowych i zagwarantowanie personalnego finansowania z Banku Mieszkaniowego.

Bahrajn, we współpracy z Katarą mają w planie budowę 40 km mostu między tymi państwami. Rozpoczęcie realizacji projektu od lat jest jednak odkładane w czasie (pierwotnie prace miały się zacząć w 2008 r., a skończyć w 2012 r.). W międzyczasie do planu mostu dodano linię kolejową. Na chwilę obecną, zakłada się, iż realizacja konstrukcji wystartuje w 2015 r., a zakończy się tuż przed Mistrzostwami Świata w Piłce Nożnej w 2022 r., które odbędą się w Katarze. Inne inwestycje infrastrukturalne związane są z rozszerzeniem sieci dróg, w tym: rekonstrukcja skrzyżowania Sitra i autostrady Shaikh Khalifa Bin Salman, budowa dróg w Northern City, Shaikh Jaber Ahmed Al Sabah,

Prince Salman Industrial City w Hidd oraz wydłużenie King Fahd Causeway (łączącej Bahrajn z Arabią Saudyjską) o 25 km przez King Hamad Causeway w ciągu 4 kolejnych lat, co ma kosztować ok. 5 mld USD.

Plany inwestycyjne Bahrajnu opiewają również przeznaczenie znacznych środków na transport publiczny, przedsięwzięcia edukacyjne, związane ze szkoleniami specjalistycznymi i emancypacją kobiet. Kluczowe inicjatywy opiewają szkolenia nauczycielskie, stworzenie politechniki, ulepszenie pogimnazjalnych szkoleń zawodowych, podniesienie standardów akredytacyjnych, budowę przynajmniej 10 szkół i średniej wielkości szpitali, z których większość powstanie w dystrykcie południowym i centralnym, rozwój „miasta medycznego” nieopodal wyspy Amwai. Ministerstwo Zdrowia ma też w planie zakup wielu urządzeń medycznych w ciągu kilku następnych lat. Co więcej, podjęto dyskusję na temat wprowadzenia obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego dla obcokrajowców.

2.2. Szczególnie perspektywiczne branże dla polskich przedsiębiorców

Statystyka wymiany handlowej między Polską, a Bahrajnem:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Eksport (mln USD)	19,73	19,12	14,42	11,15	19,31	12,49	27,79
Import (mln USD)	1,01	3,93	49,86	50,26	27,83	43,70	70,30
Dynamika eksport (%)	--	97	75	77	173	65	222
Dynamika import (%)	--	375	1270	101	55	157	161

Źródło: Ministerstwo Gospodarki RP

Ze względu na możliwości zaistnienia polskiej przedsiębiorczości na rynku Bahrajnu można wyróżnić następujące, szczególnie perspektywiczne branże:

- Finanse i ubezpieczenia: doradztwo; rekrutacja specjalistów; organizowanie szkoleń;
- Branża pojazdów: eksport ciężarówek, minivanów, ciągników, autobusów, naczep, wagonów kolejowych, jachtów, samolotów cywilnych i helikopterów, części samochodowych, narzędzi i akcesoriów do pojazdów; budowa przystanków autobusowych;
- Branża medyczna: eksport leków, technologii pakowania leków, systemów IT dla branży medycznej, produktów medycznych, sprzętu medycznego, a zwłaszcza systemów monitorowania parametrów życiowych, inkubatorów, wentylatorów, pomp infuzyjnych, maszyn rentgenowskich; pozyskiwanie klientów turystyki medycznej zwłaszcza w zakresie leczenia otyłości, cukrzycy, chorób serca, chorób genetycznych; dostarczanie know-how, technologii i specjalistów; podwykonawstwo w konstrukcji i wystroju szpitali i klinik; doradztwo i usługi w zakresie zarządzania zmianą, zwiększenia efektywności procedur i procesów, utrzymywania standardów międzynarodowych, systemu ubezpieczeń zdrowotnych, komplementarnych usług zdrowotnych, usług wsparcia zdrowia i kurortów, biotechnologii; organizowanie konferencji naukowych, szkoleń; partnerstwa z centrami badawczymi;
- Edukacja i szkolnictwo: zawieranie partnerstw naukowych z lokalnymi uniwersytetami i innymi instytucjami naukowymi i szkoleniowymi; rekrutacja specjalistów, naukowców i nauczycieli;
- Branża energetyczna: eksport materiałów laboratoryjnych, narzędzi do spawania laserowego, technologii podsektora wiertnictwa EDM, turbin parowych, kolektorów słonecznych;

dostarczanie usług inżynierskich, usług EPC; doradztwo w dziedzinie ochrony środowiska, dostarczanie systemów kontroli i instrumentaryzacji, usług specjalistycznych, doradczych i pomocy technicznej;

- Branża meblarska i design: eksport mebli biurowych, szpitalnych, hotelowych i domowych, materiałów i stolarki budowlanej, płytek ceramicznych, paneli; design przemysłowy;
- Branża budowlana i nieruchomości: dostarczanie usług specjalistycznych, usług developerskich, doradczych i pomocy technicznej dla licznych projektów infrastrukturalnych (m.in. konstrukcji tanich mieszkań); eksport sprzętu, narzędzi i materiałów, systemów przenośników, wind, płyt gipsowych, sprzętu gaśniczego;
- Ochrona środowiska: dostarczanie technologii, sprzętu i usług oczyszczania wody i gleby, zarządzania, utylizacji i recyklingu odpadów (w tym odpadów szczególnie niebezpiecznych), innowacyjnych technologii odsalania wody (eksport pomp, czujników wysokiego ciśnienia, zbiorników ciśnieniowych, systemów oczyszczania membran); oferowanie szkoleń i doradztwa;
- Branża spożywcza i rolnictwo: eksport żywności, a przede wszystkim: nabiału, mięsa, przetworów warzywnych, świeżych i mrożonych owoców, soków, sosów, płatków śniadaniowych, alkoholi; transfer technologii przetwórstwa żywności, maszyn i urządzeń; dostarczanie sprzętu i technologii irygacyjnych i ogrodniczych;
- Eksport produktów chemicznych, ceramiki, kosmetyków.

Prawie 96% importu z Bahrajnu do Polski stanowią wyroby nieszlachetne i z metali nieszlachetnych. Ta branża wciąż jest najbardziej perspektywiczna ze względu na import.

3. Formy działalności gospodarczej, procedura założenia firmy

Bahrajńskie Centrum Inwestycyjne oferuje udogodnienie one-stop shop w celu ułatwienia procesu rejestracyjnego dla firm. Cały proces rejestracyjny powinien trwać maks. 5 dni. Informacje na temat procedury dostępne są na [portalu BLIS](#).

Wyróżnia się następujące możliwości wejścia na rynek Bahrajnu:

- Spółka publiczna (Public Shareholding Company): przynajmniej część akcji dopuszczona do publicznego obrotu; min. 7 założycieli i 5 dyrektorów; odpowiedzialność do wartości udziałów; min. kapitał zakładowy to 1 mln BHD (ok. 2,65 mln USD); możliwość prowadzenia działalności bankowej, ubezpieczeniowej, czy inwestycyjnej; możliwość posiadania akcji przez podmioty zagraniczne;
- Closed Shareholding Company: akcje nie są dopuszczone do publicznego obrotu; odpowiedzialność do wartości udziałów; min. 2 udziałowców i 3 dyrektorów; możliwość prowadzenia działalności bankowej, ubezpieczeniowej, czy inwestycyjnej; min. kapitał zakładowy to 250 tys. BHD (ok. 623 tys. USD); wartość nominalna pojedynczej akcji musi wynosić 0,1 – 100 BHD (ok. 0,27-265 USD); możliwość posiadania akcji przez podmioty zagraniczne;
- With Limited Liability Company: 2 rodzaje partnerów: partnerzy lub udziałowcy odpowiedzialni do wartości swoich udziałów i partnerzy odpowiedzialni całym swym majątkiem; 2 – 50 założycieli i min. 2 dyrektorów; min. kapitał założycielski to 20 tys. BHD (ok. 53 tys. USD); brak możliwości prowadzenia działalności bankowej, ubezpieczeniowej, czy

inwestycyjnej; dopuszczalna 100% własność podmiotu zagranicznego (w zależności od profilu działalności);

- Spółka jawna (Partnership Company): odpowiedzialność osobista, solidarna i pełna wszystkich partnerów; brak min. kapitału założycielskiego; min. 2 partnerów i 2 dyrektorów; brak możliwości prowadzenia działalności bankowej, ubezpieczeniowej, czy inwestycyjnej; dopuszczalna 100% własność podmiotu zagranicznego;
- Spółka komandytowa (Simple Commandite): istnieją 2 kategorie partnerów: podobnych jak w spółce jawnej oraz tych nie uczestniczących aktywnie w sprawach spółki, odpowiedzialnych tylko do wniesionego wkładu; brak możliwości prowadzenia działalności bankowej, ubezpieczeniowej, czy inwestycyjnej; brak min. kapitału założycielskiego; min. 2 partnerów i 2 dyrektorów; udział Bahrajńczyków we własności wynosi min. 51%;
- Spółka komandytowo-akcyjna (Commandite by Shares): istnieją 2 kategorie partnerów: podobnych jak w spółce jawnej oraz tych nie uczestniczących aktywnie w sprawach spółki, odpowiedzialnych tylko do wartości posiadanych akcji danej firmy; min. kapitał założycielski to 20 tys. BHD (ok. 53 tys. USD), min. 4 założycieli i 2 dyrektorów; brak możliwości prowadzenia działalności bankowej, ubezpieczeniowej, czy inwestycyjnej; dopuszczalna 100% własność podmiotu zagranicznego (w zależności od profilu działalności);
- Jednoosobowa działalność gospodarcza (Single Person Company): założona przez 1 osobę fizyczną lub prawną; odpowiedzialność do wartości alokowanego kapitału; brak możliwości prowadzenia działalności bankowej, ubezpieczeniowej, czy inwestycyjnej; dopuszczalna 100% własność podmiotu zagranicznego (w zależności od profilu działalności); istnieje też formuła jednoosobowej działalności gospodarczej dostępnej wyłącznie dla obywateli RWPZ z nieograniczoną odpowiedzialnością;
- Branch: rejestracja jako oddział, biuro regionalne lub przedstawicielstwo; pełna odpowiedzialność spółki-matki; operacje biznesowe mogą być przeprowadzane tylko przez oddziały, które mogą też prowadzić działalność bankową, ubezpieczeniową, czy inwestycyjną; przedstawicielstwa i biura regionalne mogą tylko przeprowadzać działania marketingowe i promocyjne; brak min. kapitału założycielskiego; lokalny sponsor jest wymagany tylko dla oddziałów, chyba, że są licencjonowane przez Bank Centralny Bahrajnu lub Komitet Profesjonalnych Praktyk Inżynierskich;
- Inne: holding, akwizycja, usługi agenta lub dystrybutora, licencjonowanie, eksport bezpośredni, franczyza, joint venture.

Należy również pamiętać o możliwości operowania w jednej z 10 Stref Przemysłowych, o łącznej powierzchni 2288 akrów, w tym m.in.: Bahrain Logistics Zone, Bahrain International Airport, czy Salman Industrial City.

4. Funkcjonujący system podatkowy, cła, przetargi

System podatkowy w Bahrajnie nie jest rozbudowany. Podatek dochodowy od osób prawnych nałożony jest wyłącznie na firmy z sektora ropy naftowej i gazu ziemnego (stawka: 46%). 2% opłata skarbową jest nałożona na transfery nieruchomości. Ubezpieczenie społeczne kosztuje 19% pensji za obywatela Bahrajnu (12% - pracodawca; 7% - pracownik) i 4% pensji za obcokrajowca (3% - pracodawca; 1% - pracownik). Inne opłaty pracodawcy dotyczą składki szkoleniowej – 1% pensji Bahrajńczyka i 3% pensji obcokrajowca, pobieranej od firm zatrudniających więcej niż 50 pracowników (i nie prowadzących szkoleń). 10% podatek komunalny nałożony jest na wynajem

nieruchomości komercyjnych i mieszkalnych, wykorzystywanych przez obcokrajowców. Inne podatki nie występują. Niemniej jednak, tak jak we wszystkich krajach RWPZ, rozważa się wprowadzenie podatku VAT, co bardzo popiera Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Polska i Bahrajn nie podpisały umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W związku ze zunifikowaną taryfą celną krajów RWPZ, zewnętrzna stawka celna dla większości towarów importowanych wynosi 5%. Wyjątek od tej reguły stanowią niektóre podstawowe produkty spożywcze, leki, dobra przeznaczone na re-eksport, dobra kapitałowe i surowce przeznaczone na produkcję, które są wolne od cła. Wyroby tytoniowe są oclone stawką 100%, zaś alkohol – 125%. Dokładny wykaz stawek dla firm z UE można znaleźć w [bazie danych rynkowych Komisji Europejskiej](#). Wewnętrzna taryfa celna na handel pomiędzy krajami RWPZ jest zdecydowanie niższa, stawka jest zerowa na większość produktów. Katalog dokumentów wymaganych przez katarskie służby celne i graniczne podczas eksportu obejmuje: list akceptacyjny, konosament, certyfikat pochodzenia, fakturę handlową, zgłoszenie celne wywozowe, list przewozowy. Dokumenty wymagane na import to: konosament, certyfikat pochodzenia, forma ładunkowa, faktura handlowa, zgłoszenie celne przywozowe, zamówienie dostawy, list przewozowy i certyfikat standardów technicznych.

Wszystkie główne projekty cywilne i zakupy rządowe o wartości min. 10 000 BHD (ok. 27 tys. USD) są realizowane poprzez system przetargów organizowanych przez Radę Przetargową. Otwarte przetargi i ich wyniki ogłaszane są na [portalu Rady Przetargowej](#). Kontrakty są na ogół, ale niekoniecznie, przyznawane dla najtańszych ofert. Zaleca się pomoc lokalnego agenta w procesie przetargów rządowych. Zakupy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Bahrajńskich Sił Bezpieczeństwa i inne związane z bezpieczeństwem państwa są dokonywane w sposób zamknięty. Przedsiębiorstwa poszukujące informacji o przetargach nie tylko w Bahrajnie, lecz w całym regionie Zatoki Perskiej, mogą skorzystać z portalu [GSPX](#) (GCC Subcontracting and Partnership Exchange), który umożliwi również [zarejestrowanie się](#) jako poddostawca/podwykonawca (warunkiem jest jednak rejestracja przedsiębiorstwa w jednym z państw RWPZ).

5. Wsparcie przedsiębiorców zagranicznych ze strony instytucji rządowych Bahrajnu

Oprócz łagodnego systemu podatkowego, omówionego wcześniej, Bahrajn oferuje inne udogodnienia inwestycyjne, w tym:

- brak restrykcji dotyczących repatriacji kapitału, zysków i dywidend;
- brak restrykcji dotyczących przywozu i wywozu walut;
- możliwość przenoszenia straty w poczet kosztów przez czas nieokreślony; zabronione jest natomiast przenoszenie strat na uprzednie okresy (z wyłączeniem spółek naftowych);
- prawo do 100% lokalnej własności przez podmioty zagraniczne (oprócz sektora naftowego oraz wybranych typów działalności gospodarczej, opisanych w rozdziale 3 niniejszego dokumentu);
- zagraniczni inwestorzy mogą posiadać nieruchomości w większości nowo-zurbanizowanych miejsc, jednak tylko obywatele krajów RWPZ mają prawo do własności ziemi we wszystkich częściach Bahrajnu; zagraniczni inwestorzy mają prawo posiadać nieruchomości w następujących sektorach: przemysł, turystyka, finanse, ochrona zdrowia, edukacja i szkolnictwo; inwestorzy zagraniczni mogą posiadać nieruchomości komercyjne w następujących regionach: Ahmed Al-Fateh (Juffair), Hoor, Bu Ghazal, Seef, północna

Manama, w tym Dzielnica Dyplomatyczna; inwestorzy zagraniczni mogą posiadać nieruchomości mieszkalne w następujących regionach: Durrat Al Bahrain, Dannat Hawar, Riffa Views, Villamar, Al Amwaj Islands, Bahrain Financial Harbor, Bahrain Bay, Diyyar Al Muharraq, Norana, Saar Gate, Saar Central, Reef Island, Jeyoun Village, Ishbelliya Village; podmioty zagraniczne mogą też dzierżawić ziemię od państwa na maks. 50 lat;

- szeroka dostępność wykwalifikowanych specjalistów, wykształconych w lokalnych filiach międzynarodowych uniwersytetów i centrów szkoleniowych.

Dodatkowe zachęty inwestycyjne dostępne są w Strefach Przemysłowych. Uwagę przede wszystkim zwracają niskie koszty mediów, gotowa infrastruktura (przemysłowa i mieszkalna) w niektórych strefach, zapewnienie o 10 letnim zwolnieniu z podatku dochodowego od osób prawnych, jeżeli taki zostanie wprowadzony w Bahrajnie, rabaty na surowce i sprzęt produkcyjny, zwolnienie z restrykcji zatrudnienia (Bahrajnizacji – wymogu utrzymania konkretnego odsetka obywateli Bahrajnu w ogólnej liczbie zatrudnionych osób) na okres 5 lat, zwolnienia z importowych opłat celnych, pełne prawo do 100% lokalnej własności przez podmioty zagraniczne, możliwość bezcłowego eksportu/re-eksportu do krajów RWPZ i do Stanów Zjednoczonych Ameryki.

6. Uwagi praktyczne

- Poczucie wspólnoty u Bahrajńczyków, jak ogólnie u Arabów jest bardzo silne. Dlatego sukces interesów zależy przede wszystkim od dotarcia do ludzi powiązanych rodzinnie lub religijnie z władzą. Dobre kontakty, zwłaszcza w sferach władzy, to podstawa powodzenia w biznesie. Bardzo ważnym czynnikiem w kontaktach biznesowych są przyjacielskie i bardzo osobiste stosunki. Arabowie źle się czują w formalnych układach, stąd zawieranie przyjaźni z innymi to droga do powodzenia w interesach.
- Określenie terminu na podjęcie decyzji najczęściej przynosi wręcz odwrotny skutek. Bahrajńczycy mają czas i bywa, że wracają do sprawy nawet po kilku miesiącach. Nie można się dać zwieść pochwałom i komplementom. Entuzjazm dla naszej propozycji nie oznacza akceptacji, podobnie jak chłodne przyjęcie, nie oznacza odrzucenia. Trzeba po prostu cierpliwie poczekać. W rozmowach ważną rolę odgrywają emocje. Arabowie uważają, że wyraźne okazywanie uczuć, czyli mówienie np. podniesionym głosem, czy żywa gestykulacja jest oznaką szczerości i zaangażowania.
- Bahrajn nie utrzymuje formalnie stosunków dyplomatycznych z Izraelem. Co prawda, ślad pobytu w Izraelu w paszporcie nie determinuje odmowy wejścia na terytorium Bahrajnu, jednak decyzja o zezwoleniu na pobyt w Bahrajnie uzależniona jest od indywidualnej decyzji władz bahrajńskich. Nie należy też wspominać o kontaktach biznesowych z Izraelem.
- Firma, która operuje w Bahrajnie i choć w jeszcze jednym kraju RWPZ kwalifikuje się pod miano biura regionalnego.
- Prawo nie wymaga zatrudnienia lokalnego agenta lub partnera dla większości form działalności w Bahrajnie. Niemniej jednak, przedsiębiorstwa zagraniczne, ze względów praktycznych (zwłaszcza mając na uwadze lokalną biurokrację) zazwyczaj korzystają z usług lokalnego przedstawiciela handlowego. Przedstawicielem handlowym nazywanym jest w Bahrajnie podmiot bahrajński zatrudniony przez podmiot zagraniczny w celu reprezentowania produktu lub usługi tego podmiotu zagranicznego. Różne formy działalności, w tym dystrybucja, biuro sprzedażowe, itp. objęte są zatem mianem instytucji pośrednictwa handlowego.

7. Wartościowe kontakty

Bahrajńskie instytucje publiczne:

Rada Rozwoju Gospodarczego/Bahrajńskie Centrum Inwestycyjne www.bahrainedb.com/en	Bahrajński Urząd Wystaw i Konwencji www.bahrainexhibitions.com	Ministerstwo Spraw Samorządowych i Rolnictwa www.municipality.gov.bh
Ministerstwo Finansów www.mof.gov.bh	Bank Centralny Bahrajnu www.cbb.gov.bh	Portal eGovernment www.bahrain.bh/wps/portal
Ministerstwo Spraw Zagranicznych www.mofa.gov.bh	Bahrajńska Izba Handlu i Przemysłu www.bcci.bh/en	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych www.interior.gov.bh/default_en.aspx
Urząd Regulacyjny Rynku Pracy www.lmra.bh/portal/en	Rada Przetargowa www.tenderboard.gov.bh	Ministerstwo Transportu www.mtt.gov.bh/en
Ministerstwo Przemysłu i Handlu www.moic.gov.bh/En	Ministerstwo Zdrowia www.moh.gov.bh/EN	Ministerstwo Edukacji www.moe.gov.bh/?lan=en
Bahrajński Instytut Szkoleniowy www.bti.com.bh	Państwowy Urząd Ropy i Gazu www.noga.gov.bh	Ministerstwo Spraw Celnych www.bahraincustoms.gov.bh
Bahrajński Bank Rozwoju www.bdb-bh.com	Ministerstwo Informatyki www.mia.gov.bh/en	Urząd ds. Kultury i Zabytków www.culture.gov.bh/en

Prasa:

Gulf Daily News www.gdnonline.com	Daily Tribune www.dt.bh	Trade Arabia www.tradearabia.com
--	--	---

Kontakt: Katarzyna Pieniążek, katarzyna.pieniazek@trade.gov.pl